

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 28.4.2004
COM(2004) 320 τελικό

2004/0111 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με τους περιορισμούς κυκλοφορίας στην αγορά και χρήσης του τολουολίου και
τριχλωροβενζολίου (εικοστή όγδοη τροποποίηση της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του
Συμβουλίου)**

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το τολουόλιο χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη στην παραγωγή βενζολίου και άλλων χημικών ουσιών (π.χ. βενζοϊκό οξύ, νιτροτολουόλια, δισκοκυανικά τολύλια, καθώς και χρωστικές ουσίες, φαρμακευτικά προϊόντα, πρόσθετες ύλες τροφίμων, πλαστικά κ.λπ.). Λόγω της διαλυτικής του ισχύος, το τολουόλιο μπορεί να υπάρχει σε καταναλωτικά αγαθά, συμπεριλαμβανομένων των αερολυμάτων οικιακής χρήσης, χρωμάτων, βερνικιών, κολλητικών ουσιών και κολλών.

Το τριγλωροβενζόλιο (TCB) χρησιμοποιείται κατ' εξοχήν ως ενδιάμεσο προϊόν για την παραγωγή ζιζανιοκτόνων και ως διαλύτης διαδικασίας σε κλειστά συστήματα. Εξάλλου, το TCB έχει και άλλες ασήμαντες χρήσεις ως διαλύτης, φορέας χρωστικών ουσιών και ως ανασχετικό διάβρωσης.

Οι κίνδυνοι για την υγεία και το περιβάλλον από το τολουόλιο και το TCB αξιολογήθηκαν στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου της 23ης Μαρτίου για την αξιολόγηση και τον έλεγχο των κινδύνων από τις υπάρχουσες ουσίες¹. Με την αξιολόγηση του κινδύνου επισημάνθηκε η ανάγκη για τη μείωση των κινδύνων για την υγεία από το τολουόλιο και το TCB. Η επιστημονική επιτροπή για την τοξικότητα, την οικοτοξικότητα και το περιβάλλον (CSTEE) επιβεβαίωσε τα συμπεράσματα της αξιολόγησης αυτών των ουσιών και την ανάγκη να μειωθούν οι κίνδυνοι για την υγεία.

Η Επιτροπή εξέδωσε στις xx xx 2004 συστάσεις στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 σχετικά με τις στρατηγικές μείωσης του κινδύνου για το τολουόλιο και το TCB με την πρόβλεψη περιορισμών κυκλοφορίας στην αγορά και χρήσης για να ελέγχονται οι κίνδυνοι που εντοπίστηκαν.

Με βάση τις αξιολογήσεις κινδύνου και τις συνιστώμενες στρατηγικές για τη μείωση του κινδύνου στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 η Επιτροπή προτείνει να περιοριστεί η κυκλοφορία στην αγορά και η χρήση του τολουολίου, του TCB και των παρασκευασμάτων που τα περιέχουν.

Με την προτεινόμενη οδηγία θα εισαχθούν εναρμονισμένες διατάξεις σχετικά με την κυκλοφορία στην αγορά και τη χρήση του τολουολίου και του TCB.

2. ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Ποιοι είναι οι στόχοι της πρότασης σε σχέση με τις υποχρεώσεις της Κοινότητας;

Λόγω του γεγονότος ότι ορισμένες χρήσεις χημικών ουσιών δεν μπορούν να ελεγχθούν υπό ορισμένες συνθήκες, η ασφάλεια για την ανθρώπινη υγεία μπορεί να εξασφαλιστεί μόνον με την απαγόρευση τέτοιου είδους χρήσης των εν λόγω ουσιών και παρασκευασμάτων.

Στόχος της πρότασης είναι η διαφύλαξη της εσωτερικής αγοράς. Όταν τα κράτη μέλη εγκρίνουν εθνικές διατάξεις για τον περιορισμό της κυκλοφορίας στην αγορά και τη χρήση επικίνδυνων ουσιών και παρασκευασμάτων θα δημιουργηθούν εμπόδια στο εμπόριο λόγω

¹ ΕΕ L 84, 5.4.1993, σ. 1.

των διαφορών στη νομοθεσία μεταξύ των κρατών μελών. Το σχέδιο πρότασης αποσκοπεί στη βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς προς όφελος της προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των ανθρώπων.

Τι κατευθύνσεις δράσης έχει στη διάθεσή της η Κοινότητα;

Η μόνη κατεύθυνση δράσης που διαθέτει η Κοινότητα είναι να υποβάλει πρόταση τροποποίησης της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ με την παροχή εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με τη χρήση του τολουολίου και του TCB.

Είναι αναγκαίο να υπάρχουν ομοιόμορφοι κανόνες; Δεν αρκεί να καθοριστούν στόχοι για τα κράτη μέλη;

Με την πρόταση οδηγίας θεσπίζονται ομοιόμορφοι κανόνες για την κυκλοφορία του τολουολίου και του TCB. Επίσης εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας και ασφάλειας των ανθρώπων. Η προτεινόμενη τροποποίηση της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ είναι ο μόνος τρόπος για την επίτευξη αυτών των στόχων. Ο καθορισμός των στόχων δεν επαρκεί.

3. ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Με την προτεινόμενη οδηγία επεκτείνεται το παράρτημα I της οδηγίας 76/769 με την προσθήκη των ουσιών τολουόλιο και TCB. Συνεπώς περιορίζεται η κυκλοφορία στην αγορά και η χρήση αυτών των ουσιών.

4. ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΟΦΕΛΟΣ

4.1. Κόστος

Η προτεινόμενη οδηγία θα προκαλέσει ασήμαντα μόνον προβλήματα για τη βιομηχανία ή το εμπόριο, εφόσον οι χρήσεις του τολουολίου και του TCB ελαττώνονται στις συγκεκριμένες περιπτώσεις και οι εταιρείες έχουν ήδη αναπτύξει εναλλακτικές λύσεις.

4.2. Όφελος

Το όφελος της πρότασης είναι η δημιουργία μιας εσωτερικής αγοράς καθώς και η προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος. Η προτεινόμενη απαγόρευση θα εξασφαλίσει ότι το τολουόλιο και το TCB δεν θα υπάρχουν πλέον στην αγορά για ορισμένες χρήσεις που ενέχουν κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία ή για το περιβάλλον.

5. ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

Η προτεινόμενη οδηγία θα αποδώσει οφέλη για την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος. Αυτό θα επιτευχθεί με χαμηλό κόστος.

6. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ

Συμβουλές για την εκπόνηση της πρότασης προέκυψαν από συνεδριάσεις στις οποίες συμμετείχαν εμπειρογνώμονες από τα κράτη μέλη, από το European Chemical Industry Council (CEFIC) (Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Χημικής Βιομηχανίας) και την Eurométaux. Η Ευρωπαϊκή Οργάνωση Καταναλωτών (BEUC) κλήθηκε επίσης να υποβάλει σχόλια.

7. ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ

Η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στη διαφύλαξη της εσωτερικής αγοράς και ταυτόχρονα στην εξασφάλιση προστασίας υψηλού επιπέδου της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος. Συνεπώς, είναι σύμφωνη με το άρθρο 95 παράγραφος 3 της Συνθήκης.

8. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 95 της Συνθήκης, εφαρμόζεται η διαδικασία συναπόφασης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Πραγματοποιήθηκαν διαβουλεύσεις με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τους περιορισμούς κυκλοφορίας στην αγορά και χρήσης του τολουολίου και τριχλωροβενζολίου (εικοστή όγδοη τροποποίηση της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 95,

την πρόταση της Επιτροπής ²,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ³,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 251 της Συνθήκης ⁴,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Οι κίνδυνοι που ενέχουν για την υγεία και το περιβάλλον το τολουολίου και το τριχλωροβενζόλιο (TCB) έχουν αξιολογηθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου της 23^{ης} Μαρτίου 1993 για την αξιολόγηση και τον έλεγχο των κινδύνων από τις υπάρχουσες ουσίες⁵. Με την αξιολόγηση του κινδύνου εντοπίστηκε η ανάγκη για μείωση αυτών των κινδύνων και η επιστημονική επιτροπή για την τοξικότητα, την οικοτοξικότητα και το περιβάλλον (CSTEE) επιβεβαίωσε αυτό το συμπέρασμα.
- (2) Στη σύσταση 2004/xx/ΕΚ⁶ της Επιτροπής της [ημερομηνία], που εγκρίθηκε στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93, προτείνεται στρατηγική μείωσης του κινδύνου για το τολουόλιο και το TCB, με τη σύσταση περιορισμών για τη μείωση των κινδύνων από ορισμένες χρήσεις αυτών των χημικών ουσιών.
- (3) Προκειμένου να προστατευθούν η υγεία και το περιβάλλον, φαίνεται συνεπώς αναγκαίο να περιοριστεί η κυκλοφορία στην αγορά και η χρήση του τολουολίου και του TCB.

² ΕΕ C xx.

³ ΕΕ C xx.

⁴ ΕΕ C xx.

⁵ ΕΕ L 84, 5.4.1993, σ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1882/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 57, 25.2.2003).

⁶ ΕΕ L x, x 2004, σ. x.

- (4) Η οδηγία 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 27^{ης} Ιουλίου 1976 περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που αφορούν περιορισμούς κυκλοφορίας στην αγορά και χρήσεως μερικών επικινδύνων ουσιών και παρασκευασμάτων ⁷ τροποποιείται αναλόγως.
- (5) Ο στόχος της παρούσας οδηγίας είναι η θέσπιση εναρμονισμένων διατάξεων για το τολουόλιο και το TCB, έτσι ώστε να επιτευχθεί η διαφύλαξη της εσωτερικής αγοράς και η εξασφάλιση προστασίας υψηλού επιπέδου της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος, όπως απαιτείται από το άρθρο 95 της Συνθήκης.
- (6) Η παρούσα οδηγία δεν επηρεάζει την κοινοτική νομοθεσία για τον καθορισμό ελάχιστων απαιτήσεων για την προστασία των εργαζομένων, όπως είναι η οδηγία 89/391/ΕΟΚ της 12^{ης} Ιουνίου 1989 σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία, ⁸ και οι ειδικές οδηγίες που βασίζονται σ' αυτή, ιδίως η οδηγία 90/394/ΕΟΚ της 28^{ης} Ιουνίου 1990 σχετικά με την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία (έκτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ) ⁹ και η οδηγία 98/24/ΕΚ της 7 Απριλίου 1998 για την προστασία της υγείας και ασφαλείας των εργαζομένων κατά την εργασία από κινδύνους οφειλόμενους σε χημικούς παράγοντες (14η ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρου 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/391/ΕΟΚ) ¹⁰,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Το παράρτημα της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ τροποποιείται σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 2

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, το αργότερο έως τις [...] [ένα έτος μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της] τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Κοινοποιούν δε άμεσα στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων καθώς και πίνακα αντιστοιχίας μεταξύ των εν λόγω διατάξεων και της παρούσας οδηγίας.

Τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από την xx xx 200x [δεκαοκτώ μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας].

⁷ ΕΕ L 262, 27.9.1976, σ. 201. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε την τελευταία φορά με την οδηγία 2004/21/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 57, 25.2.2004, σ. 4).

⁸ ΕΕ L 183, 29.6.1989, σ. 1. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1882/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 284, 31.10.2003, σ. 1).

⁹ ΕΕ L 196, 26.7.1990, σ. 1. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε την τελευταία φορά με την οδηγία 1999/38/ΕΚ (ΕΕ L 138, 1.6.1999, σ. 66).

¹⁰ ΕΕ L 131, 5.5.1998, σ. 11.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Οι λεπτομέρειες της παραπομπής αυτής καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιαστών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που καλύπτεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Τα ακόλουθα σημεία [XX] έως [XX] προστίθενται στο παράρτημα I της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ:

“[XX]. Τολουόλιο CAS No. 108-88-3	Δεν μπορούν να διατίθενται στην αγορά ή να χρησιμοποιούνται ως ουσία ή συστατικό παρασκευασμάτων σε συγκέντρωση ίση ή μεγαλύτερη του 0.1 % ανά μάζα σε κολλητικές ουσίες και βαφές ψεκασμού που προορίζονται για πώληση στο ευρύ κοινό.
[XX]. Τριχλωροβενζόλιο CAS No. 120-82-1	Δεν μπορούν να διατίθενται στην αγορά ή να χρησιμοποιούνται ως ουσία ή συστατικό παρασκευασμάτων σε συγκέντρωση ίση ή μεγαλύτερη του 0.1 % ανά μάζα για όλες τις χρήσεις εκτός της χρήσης ως ενδιάμεσου.”